

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/151/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221204450
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7221204450.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu: Košický samosprávny kraj, so sídlom Košice, Nám. Maratóna mieru 1, IČO: 35 541 016, v mene ktorého koná: Správa majetku Košického samosprávneho kraja, so sídlom Tatranská 25, Košice, IČO: 42 093 937, zast. JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom Košice, Štúrova 20, proti žalovanej: AVION Real, s.r.o., so sídlom Košice, Mlynská 18, IČO: 36 573 361, o vypratanie nebytových priestorov, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 37C/20/2021-60 zo dňa 9.5.2022 v spojení s dopĺňacím uznesením A./XX/XXXX-75 zo dňa 2.8.2023 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v spojení s dopĺňacím uznesením.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým uznesením v spojení s dopĺňacím uznesením A./XX/XXXX-75 zo dňa 2.8.2023 konanie zastavil a stranám sporu nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak po zistení, že žalobca sa podanou žalobou domáha vypratania nebytového priestoru v celkovej výmere 114,70 m² spolu s prislúchajúcim podielom na spoločných priestoroch, nachádzajúci sa na prízemí budovy súp. č. XXX na B. XX C. A., postavenej na parcele reg. „C“ č. 1887/2, evidovanej v katastri nehnuteľností na LV č. XXXXX v kat. území D. E., Obec A. – D., F. A. G., ktorá je majetkom Košického samosprávneho kraja, nakoľko doručením výpovede žalobcu z nájmu nebytových priestorov žalovanej, nájomná zmluva zanikla uplynutím výpovednej lehoty dňa 31.3.2021 a žalovaná nebytové priestory nevypratala a v súčasnosti ich užíva bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Súd prvej inštancie vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu vo výške 49,50 € (podľa položky 1b v spojení s § 6 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb.), ktorý žalobca v určenej lehote 10 dní od doručenia výzvy súdu nezaplatil, pričom zároveň bol poučený o možnosti zastavenia konania ako následku nezaplatenia súdneho poplatku v určenej lehote. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie konanie zastavil podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a), § 8 ods. 1 v spojení s § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, keďže k zastaveniu konania došlo v dôsledku nespĺnenia si poplatkovej povinnosti žalobcu spojenej s podanou žalobou, ktorý zaviniel zastavenie konania, v takom prípade vznikol žalovanej ako protistrane nárok na náhradu trov konania, avšak žalovanej žiadne trovy v konaní preukázateľne nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov zastaveného konania nepriznal.

3. Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca a navrhol ho zrušiť z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom mu súd odňal procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolacie dôvody

podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP). Vytkol súdu prvej inštancie, že v napadnutom uznesení sa nijako nezaoberal, a teda sa ani nevysporiadal so skutočnosťou, či sa na žalobcu nevzťahuje oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 71/1992 Zb., podľa ktorého: „Od poplatku sú oslobodené obce a vyššie územné celky v konaní vo veciach verejného a spoločensky prospešného záujmu“. Poukázal na to, že podanou žalobou sa domáha vypratania nebytového priestoru v jeho vlastníctve po ukončení nájomného vzťahu žalovanej k nebytovým priestorom, ktoré mu žalovaná napriek uplynutiu výpovednej lehoty neodovzdala, ani ich nevypratala a v čase podania žaloby ich užívala bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Citoval ust. § 7 ods. 1 až 3 zákona č. 446/2001 Z.z. a zdôraznil, že súčasťou jeho povinnosti hospodáriť so svojim majetkom v prospech rozvoja vyššieho územného celku a jeho obyvateľov, je zveľaďovanie, chránenie a zhodnocovanie tohto majetku, pričom pri plnení tejto povinnosti je žalobca povinný, okrem iného, majetok udržiavať a užívať, používať všetky právne prostriedky na jeho ochranu, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi. Žalobca považoval za nesporné, že žaloba, ktorou sa domáha vypratania majetku v jeho vlastníctve, ktorý žalovaná užíva bez právneho dôvodu a proti jeho vôli, je plnením povinnosti žalobcu používať všetky právne prostriedky na ochranu jeho majetku a jednou z foriem, ktorou sa naplňa povinnosť žalobcu hospodáriť so svojim majetkom v prospech svojho rozvoja, jeho obyvateľov a povinnosť zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať tento majetok v súlade s ust. § 7 zák. č. 446/2001 Z.z. Podľa názoru žalobcu ide o vec verejného a spoločensky prospešného záujmu, na čom nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že v súčasnosti žalovaná užíva predmetný nebytový priestor na základe neodkladného opatrenia, ktorým Krajský súd v Košiciach uznesením 4Cob/75/2021 zo dňa 23.6.2021 nariadil žalobcovi okrem iného zdržať sa rušenia žalovanej v užívaní nebytového priestoru do právoplatného skončenia konania o určenie trvania nájomného vzťahu, sp. zn. 33Cb/29/2021 vedeného na Okresnom súde Košice I. Bez ohľadu na skutočnosť, že je presvedčený o zákonnosti svojho postupu, ktorým ukončil nájomný vzťah so žalovanou, dôvodom na neakceptovanie zákonného oslobodenia od súdnych poplatkov zo strany okresného súdu nemôže byť ani jeho právny názor na dôvodnosť žaloby, ani nariadené neodkladné opatrenie. Podľa žalobcu podstatnou skutočnosťou pre posúdenie existencie zákonného oslobodenia od súdnych poplatkov je totiž charakter konania a jeho predmet, pričom v súdnej veci ide nesporne o ochranu majetku žalobcu tak, aby mohol byť užívaný v prospech jeho rozvoja a jeho obyvateľov, pred nezákonnou okupáciou jeho majetku žalovanou.

4. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov [podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP] a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania je správne a bolo vydané v súlade so zákonom, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP s konštatovaním správnosti jeho dôvodov uvedených v odôvodnení uznesenia, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje v súlade s § 387 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie otázku vzniku poplatkovej povinnosti žalobcu posúdil správnym spôsobom a v plnom súlade so zákonom (§ 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) a pokiaľ po zistení, že žalobca súdny poplatok za podanú žalobu nezaplatil pri podaní žaloby a ani dodatočne v lehote 10 dní určenej vo výzve súdu, dospel k záveru o potrebe zastavenia konania podľa ust. § 10 ods. 1 prvá a druhá veta zák. č. 71/1992 Zb., bol jeho postup správny, pretože žalobca v danom spore podľa ust. § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 71/1992 Zb., na ktoré sa odvoláva v podanom odvolaní, nie je od platenia súdnych poplatkov oslobodený a vznikla mu preto povinnosť zaplatiť súdny poplatok v určenej výške za podanú žalobu.

5. Podľa ust. § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

6. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 71/1992 Zb. od poplatku sú oslobodení obce a vyššie územné celky v konaní vo veciach verejného a spoločensky prospešného záujmu.

7. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov, vyšší územný celok a správca sú povinní hospodáriť s majetkom vyššieho územného celku v prospech rozvoja vyššieho územného celku, jeho obyvateľov a ochrany a tvorby životného prostredia.

8. Podľa § 7 ods. 2 zák. č. 446/2001 Z.z. vyšší územný celok a správca sú povinní majetok vyššieho územného celku zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať, najmä sú povinní tento majetok: a) udržiavať a užívať, b) chrániť pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím, používať všetky právne prostriedky na jeho ochranu vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi, c) viesť v účtovníctve podľa osobitného predpisu.

9. Podľa § 7 ods. 3 zák. č. 446/2001 Z.z. vyšší územný celok môže upustiť od vymáhania majetkových práv vyššieho územného celku len vtedy, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom vyššieho územného celku.

10. Z ust. § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 71/1992 Zb. vyplýva, že zákon o súdnych poplatkoch neposkytuje obciam a vyšším územným čisto osobné oslobodenie, resp. všeobecné oslobodenie od súdnych poplatkov bez ohľadu na to, o akú vec ide, ale týmto subjektom priznáva tzv. oslobodenie zmiešané, t.j. len vo vymedzených veciach, ktorými sú veci verejného a spoločensky prospešného záujmu. Keďže pre pojem „verejný a spoločensky prospešný záujem“ absentuje tak v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ako aj v zákone č. 446/2001 Z.z. legálna definícia, je potrebné posudzovať každé konkrétne konanie prísne individuálne [Horváth, E.: Zákon o súdnych poplatkoch. Komentár, druhé doplnené a prepracované vydanie, Wolters Kluwe, 2014, str. 49]. Existenciu verejného a spoločensky prospešného záujmu je teda potrebné zisťovať v konkrétnej prejednávanej veci (in concreto), pričom tento záujem musí byť zo strany platiteľa súdneho poplatku presne a jednoznačne definovaný v konkrétnych súvislostiach, nie vo všeobecných tézach. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 1Cdo 24/2004 zo dňa 27.5.2004 uviedol, že „Splnenie podmienok oslobodenia od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. b) treba posudzovať podľa skutkového stavu zisteného v konkrétnom konaní; existencia verejného a spoločenského záujmu musí byť prítomná v tom konaní, v ktorom sa posudzuje; nestačí, aby sa existencia týchto záujmov prejavila až následne v ďalšom konaní, prípadne v činnosti alebo postupe obce po právoplatnom skončení veci“.

11. Keďže obec alebo vyšší územný celok môže v rámci svojich úloh vykonávať všetky úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným alebo nehnuteľným majetkom, môže vykonávať aj vlastnú investičnú a podnikateľskú činnosť, a teda vstupovať do rôznych záväzkových vzťahov a uplatňovať si majetkové práva z týchto vzťahov vyplývajúce. Tieto konania nemožno považovať za veci verejného a spoločensky prospešného záujmu ani napriek argumentu že ide o spôsob získania finančných prostriedkov alebo iných majetkových práv, ktoré majú nepochybne slúžiť na plnenie úloh obce.

12. V uznesení sp. zn. 4Obdo 27/02 (R 118/2003) Najvyšší súd SR skonštatoval, že „obce sú oslobodené od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 71/1992 Zb. len v konaniach, ktorých predmetom sú vzťahy, ktoré vznikli pri plnení tých úloh obce, ktoré sú priamym zabezpečovaním verejných potrieb alebo s ním bezprostredne súvisia. Konania, ktorých predmetom sú vzťahy vzniknuté pri ostatnej činnosti obce, nie sú podľa tohto ustanovenia oslobodené od poplatkov“.

13. V danom prípade žalobca v podanom odvolaní len všeobecne, odvolávajúc sa na ust. § 7 ods. 1 až 3 zákona č. 446/2001 Z.z. uviedol, že jeho povinnosťou je zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať svoj majetok a používať všetky právne prostriedky na jeho ochranu, avšak nijako nezdôvodnil, v čom je daný verejný a spoločensky prospešný záujem a či je prítomný v tomto konaní. Podľa názoru odvolacieho súdu tomu tak nie je, nakoľko žalobca do nájomného vzťahu so žalovanou obchodnou spoločnosťou vstúpil ako podnikateľský subjekt a pokiaľ sa domáha vypratania prenajatých nebytových priestorov po doručení výpovede žalovanej z nájomného vzťahu, z obsahu žaloby ani z podaného odvolania nie je zrejmé, ako súvisí podaná žaloba o vypratanie nebytových priestorov so zabezpečovaním verejných alebo spoločenských potrieb či s iným (konkrétnym) verejne prospešným záujmom. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že toto konanie nemá základ odvíjajúci sa od veci verejného alebo spoločensky prospešného záujmu, a preto sa žalobca nemôže dovolávať oslobodenia od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 71/1992 Zb., ktoré sa vzťahuje výlučne len na konania, ktoré sa priamo týkajú veci verejného a spoločensky prospešného záujmu.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov nie je opodstatnené, pretože súd prvej inštancie zastavil konanie vo veci v súlade so zákonom a celkom dôvodne, neodňal svojim postupom alebo rozhodnutím žalobcovi možnosť konať pred súdom a neporušil jeho právo na spravodlivý proces, pričom odvolací súd nezistil dôvody pre žalobcom navrhované zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ani pre jeho zmenu, a preto napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalobca nemal úspech v odvolacom konaní a žalovanej v súvislosti s podaným odvolaním žalobcu žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.